

Helena Tiihonen
Kaisankankaantie 165
98400 Isokylä
0400 345104
taavatii@gmail.com
www.vapaavuotos.fi

Hannaliisa Sutinen

Asia: VALITUS PSAVI:n päätöksestä Nro 32/2019 Dnro PSAVI/5254/2018.

Annettu julkipanon jälkeen 19.3.2019: Vesijohdon kaivaminen Kemijärven vesistöön Patojärven kohdalla ja valmistelulupa Hakija: Kemijärven lämpö ja vesi Oy PL 75 98100 Kemijärvi
https://tietopalvelu.ahtp.fi/Lupa/Lisatiedot.aspx?Asia_ID=1560937 Valitusaika on 18.4.2019 asti Vaasan hallinto-oikeuteen.

Syy: PSAVI antoi juuri käytännössä Boreal Bioref Oy:n hankkeelle toiminnanaloitusluvan

Siirto on tarpeen vain BB Oy:n suunnitellun hankkeen takia:

...Hankkeen tarkoituksena on siirtää nykyinen vesijohto pois teollisuuskäyttöön tarkoitettulta asemakaavatontilta ja vesialueelta, jotta tontin käyttö tarkoitukseensa olisi mahdollista. Vesialueelle on teollisuuslaitosta varten suunniteltu muun muassa laitoksen vesihuoltoon tarvitsemia putkistoja. Teollisuusalueelle on tulossa mittavia maanrakennus- ja rakennustöitä.

...vesijohdon nykyiselle paikalle on tarkoitus rakentaa biotuotelaitoksen tarvitsemia rakenteita, kuten vesistöön asennettavia putkia...

...Hankkeen myötä on tarkoitus muuttaa nykyisen vuonna 1990 rakennetun vesijohdon sijaintia Kemijärven vesistössä siten, että uusi vesijohto tulee kiertämään suunnitellun biotuotelaitoksen vesistössä länsipuolelta. Vesistöön asennettavan uuden muutettavan vesijohdon pituus on 1 060 metriä...

*...Vesijohdon sijoituksessa on huomioitu riittävä etäisyys tuleviin biotuotelaitoksen rakenteisiin. **Ilman vesijohdon siirtoa tehdasalueen rakentaminen vaikeutuisi merkittävästi.***

PSAVI perusteli antamaansa toiminnanaloituslupaa kiireellä. Kenen kiireellisestä aikataulusta on kyse?

Valmisteluluvan perustelut

Valmistelevat toimenpiteet ovat tarpeen hankkeen kiireellisen aikataulun vuoksi. Valmistelulupa myönnetään, jotta hanke voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu edunmenetyksiä ulkopuolisille. Hanke on tarkoitus toteuttaa maaliskuussa 2019 veden ollessa alimmillaan. Valmistelutyöt on tarkoitus aloittaa työalueen jäädytyksellä ja aurauksella helmi-maaliskuussa 2019. Varsinaisissa vesistöasennustöissä on arvioitu kestävän noin 15–20 työpäivää ja valmistelevissa töissä noin 20 työpäivää.

Uusi vesijohtolinja kaivetaan Kemijärven osakaskunnan vesialueelle Yleinen vesialue 320-876-1-0 ja Kemijärven kaupungin omistaman tilan Kujala 320-408-59-9 maa- ja vesialueelle. Hakija on tehnyt maa- ja vesialueen omistajien kanssa sopimuksen vesijohdon sijoittamisesta ja pysyvästä käyttöoikeudesta hankealueelle.

Hakijan mukaan vakuuden asettaminen on tarpeetonta, koska Kemijärven lämpö ja vesi Oy on Kemijärven kaupungin 100 % omistama yhtiö, jota käytännössä ohjeistetaan kaupunginhallituksen kautta. Kaupunki omistajana valitsee yhtiön hallituksen, joka vastaa yhtiön toiminnasta. Yhtiötä koskevat samat lait, asetukset ja vastuut, kuin Kemijärven kaupunkiakin, joten mahdollisuus sille, ettei oikeuslaitosten laillisia päätöksiä noudateta tai toteuteta, on käytännössä olematon. Jos kuitenkin valmisteluluvulle täytyy asettaa vakuus, on hakija esittänyt 5 000 euron vakuutta.

PSAVI ei määrännyt vakuutta.

Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n toimitusjohtajalta Ari Pöyliöltä per puh 27.3.2019 saadut tiedot:

*Sopimuksia on tehty. Kaupungin tekemät pitää pyytää kaupungilta, Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n tekemiä sopimuksia ei luovuteta. Kaivinkoneita on jo paikalla. Markku Rönkko Oy on urakoitsija. Kustannusarvio noin 160 000 euroa rakentamisen osalta ja suunnittelut ym sen verran, että karvan verran alle 200 000 arvioidaan kustantavan. **Kaupunki maksaa urakan - ja Boreal Bioref Oy sitten myöhemmin kaupungille...***

Veronmaksajien rahoilla siis siirretään vielä hyvin epävarman hankkeen takia vesiputkia. Jos hanke ei toteudu, on kustannus turha. Kuka maksaa, jos sellutehdashanke ei toteudu? Onko Kemijärven lämpö ja vesi Oy:llä tietoa BB Oy:n viimeisimmästä tilinpäätöksestä? Onko Boreal Bioref Oy:llä varaa maksaa siirron kustannukset? Onko kyseessä julkisen tahon lainoitus yksityiselle yritykselle?

Boreal Bioref Oy:n hankkeen lupamenettely on vasta menossa.

Kemijärvelle suunnitellun ”biojalostamo”- hankkeen käsittely niin jakokunnan, yhteismetsän, kaupungin kuin kaikkien tasojen viranomaisten ja jopa ministeritasolla on ollut oikeusvaltioperiaatteen vastaista.

Hanketta on tyyppilliseen tapaan markkinoitu Eldoradona, jossa ei oikeastaan löydy mitään negatiivista. Tämähän on tuttua, mutta menettelytavat asian edistämiseksi ovat olleet ennen kokemattoman häikäilemättömät, jopa Vuotos-hankkeen edistämiseen verraten.

Itse hankkeen edellytysten puuttuminen on asia sinänsä, johon emme tässä keskity.

Viralliseksi luokiteltavien tahojen toimia:

1. Jakokunnan ja yhteismetsän toiminta:

Jakokunnan osakaskokouksessa Boreal Bioref Oy:n kanssa solmitun vesistön käyttöoikeussopimuksen käsittelyssä jopa kuolleiden osakkaiden valtakirjoja käytetty ym. Poliisille tehty tutkimuspyyntö ja vaihe nyt: Ilmeisesti syyteharkinta. Yhteismetsä on antanut rahaa ilmeisesti 100 000 euroa.

2. Kaupungin toiminta:

- a. Jääviydet: Poliisille tehty tutkimuspyyntö ja vaihe nyt: Ilmeisesti syyteharkinta.
- b. Yksityisen yrityksen toimiin kulutettuja veronmaksajien rahoja, rahan jako lähestyy kohta miljoonaa euroa:
 - 350 000 e Kemijärven Kehityksen kautta
 - 100 000 e Itä-Lapin Energian kautta, vakuudeton laina tilinpäätöksen mukaan
 - 200 000 e Suunnittelu- ja kaivuutyöt Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n vesiputkisiirtourakkaan, johon PSAVI on myöntänyt luvan - ja toimenpiteiden aloitusluvan ennen luvan lainvoimaisuutta.
 - Lisäksi lukuisat ”kinkerit” ja tilaisuudet, sellutehtaaseen sidotut hankerahat (Forest-In jne...), työpanokset yms.
 - Mitä muuta?

Asioita jää paljon hämärän peittoon, vaikka nyt vihdoinkin on saatu **tilinpäätöstiedot Patentti- ja rekisterihallitukseen, ks. liite**. Niitä on jouduttu pyytämään maaliskuun alussa. Yksityiskohtaisia tietoja ei ole näkyvissä ja tietenkään edellisen tilikauden jälkeisiä tietoja (1/7/2018 jälkeen) ei ole saatavissakaan. Huomiota herättää se, että **yhtiöllä on paljon velkaa**.

3. ELY-keskuksen toiminta:

- ELY-keskuksen luvasta hävittää Lapinleinikit ei kukaan asianosainen ole osannut/huomannut/ ehtinyt valittaa ja ko. lupa on saanut lainvoiman. Virkavastuullinen valvonta pitäisi olla itsestäänselvyys oikeusvaltiossa, mutta luonnonarvoja ei näytä puolustettavan. Nytemmin ELY-keskuksen mukaan lähteiden hävittäminen ei haittaa ennen lainvoimaista lupaa, vastoin aiempaa kannanottoaan.

- tehnyt **YVA-tarveharkinnan**, ks. alla: <http://paatokset.kemijarvi.fi/kokous/20191929-8-1.PDF> ja nyt kysynyt Kemijärven kaupunginhallitukselta YVA-selostuksen soveltamistarpeesta ”biotuotetehtaalta” Varrioon menevän tien, Varrion yli 400 metrin **sillan** (Kemijoen yli) ja tie 5:lle menevän yhteystien rakentamiseen. ELY:n mielestä ei tarvita YVA-selostuksen soveltamista, eikä nyt kaupunginkaan mielestä: ks. kaupunginhallituksen ko. päätös 28.3.2019.

-Tämän infran rakentamiseen ministeri Mika Lintilä lupasi 216 miljoonaa Tesiltä. Kansantaloudellinen kannattavuuskin kyllä yleensä pitäisi tutkia ym.

4. PSAVI:n toiminta:

- Käsittelee **päästölupaa** eikä ole kiinnostunut:

- Kemijoen vesistön yhteiskuormituksesta, vaan on antanut luvat monille kaivoksille vaikeuksista huolimatta (Kevitsan laajennuslupa pohjavesiongelmista ym piittaamatta)

- antoi Soklin kaivokselle vast'ikään ympäristöluvan, josta on valitettu

- hankkeen edes teknisistä edellytyksistä

- materiaalihankinnan vaikutuksista

- lupa luonnontilaisten lähteiden vaarantamiskiellosta poikkeamiseen, Kemijärvi, hakijana Boreal Bioref Oy ja siis kyseessä lupa luonnontilaisten lähteiden pilaamiseen, 10.9.2018, nro 44/2018/1.

Tehty valituksia Vaasan hallinto-oikeuteen, Dno 01270/18/5299, johon tämä valitus liittyy myös.

- Kemijärven lämpö ja vesi Oy:lle myönnetty lupa siirtää vesiputkea Patojärvässä ja aloittaa työt ennen lainvoimaista päätöstä. Tämä asiakirja valituksena.

- Hakijoiden yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumattomuus:

Lähteiden hävittämisen erottaminen ja muu lupaprosessin pilkkominen on lupakikkailua, jolla pyritään saamaan hyötyä muihin toiminnanharjoittajiin nähden. Ilmentääkö rakenteellista korruptiota?

Näyttää siltä, että PSAVI ja ELY ovat päättäneet laitoksen perustamisesta omilla ehdoillaan, jotka eivät todennäköisesti ole laillisesti kestäviä ja joita tulisi olla mahdollista käsitellä valitusasiana ilman pysyviä haittoja ja vahinkoja. Toiminnanharjoittaja pyrkii investoinneillaan ohjaamaan lupa- ja valitusprosesseja ja tekemään luparosesista peruuttamattomasti hakemuksen hyväksyvän projektin. On ilmeistä, että toiminnanaloittaisluvasta on sovittu päähankkeen osalta.

Tämän avulla pyritään ohittamaan muut Pohjois-Suomessa vireillä olevat hankkeet ja esimerkiksi **Finnpulp, jolle ei myönnetty toiminnanaloittamislupaa ympäristöriskeistä johtuen** (ilman lähteitä).

Kemijärven hankkeelle ei vielä suuremmasta syystä voi antaa lupaa, kun saasteet vastaanottava järvi on 7 metriä säännöstelty järvi eli virtausta ei ole lopputalvesta ja keväällä lainkaan Seitakorvassa ja järven pohjassakin vain kapeina liru-uomina. Näin saasteet säilytyvät olemassa olevaan pieneen vesitilaan ja leviävät järven täytyessä joka puolelle piilopatojen takaisille lahdille - kuten tekivät Lokan ja Porttipahdan voimistuneiden juoksutusten liikkeelle laittamat pohjasedimentit 1990-luvulla uiton lopettamisen jälkeen. Hienojakoista mustaa mönjää oli ja on vieläkin Kaisanlahden pohjassakin senttikaupalla. Käytännön kokemuksia ei kuunnella.

5. Ministeri Lintilän toiminta, Suomen teollisuussijoitus Oy (Tesi):

Ministeri Lintilä kävi ennen hallituksen eroa lupaamassa 216 miljoonaa euroa eo. tie- ja silta-hankkeeseen (Varrio) Suomen Teollisuussijoitus Oy:ltä eli suomalaisten verorahoja (Koti-Lappi 28.2.2019). Koti-Lappi ja BB Oy:n nettisivut: ”Kemijärven biojalostuslaitos sai Itä-Lapin ministeri- ja meppikierroksella vahvoja takuita. Keskustan elinkeinoministeri **Mika Lintilä** totesi, että valtio on valmistautunut, että valtion pääomasijoitusyhtiö tulee mukaan hankkeeseen.”

Miten valtio on valmistautunut?

LOPUKSI:

Boreal Bioref Oy:n toimijat ja rahoitus:

Yhteisten varojen tiedossa oleva käyttö alkaa olla lähes miljoona euroa tälle yksityiselle Boreal Bioref Oy - nimiselle yhtiölle, jonka alkupääoma oli 2500 euroa eli jnkv yli 800 euroa/osakas. Osakkaat ovat poliitikkoeläkeläiset: Timo E. Korva, entinen KePu:n kansanedustaja, Lapin AVI:n ylijohtaja vv 2010-2013 sekä entinen Kemijärven kaupunginjohtaja / Heikki Nivala, Kemijärven KePu:n pitkäaikainen valtuutettu, ”nokkamies”, KePun kansanedustajaehdokas taannoin, työura Metsäkeskuksessa / ja Pekka Koskenranta, entinen Kemijärven kaupungin virkamies, tekninen johtaja.

Pitkäaikaisen keskustan valtuutetun ja luottamusmiehen, KePu:n europarlamenttiehdokkaan Janne Kaisanlahden tekstiä v. 2016: <https://jkaisanl.vuodatus.net/lue/2016/03/kemijarvelta-kuuluu-ja-omia-kuulumisiani> :

”Kemijärven kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Heikki Nivala on eronnut valtuuston puheenjohtajuudesta ja valtuuston jäsenyydestä. Kemijärven kunnallispolitiikassa Nivala on ollut keskeinen henkilö yli vuosikymmenen ajan. Monet suurta julkisuutta herättäneet valtataistelut Kemijärvellä ryhmittivät vuosien ajan hänen kannattajiensa ja vastustajiensa välille. Nivalan merkitys Kemijärven kunnalliselämään on ollut erittäin suuri ja perustellusti voi sanoa nyt yhden aikakauden päättyneen. Aikaan mahtuu hyvää ja huonoa. Historia antakoon aikanaan tuomionsa. Nivala on ilmoittanut julkisuuteen keskittyvänsä jatkossa tehdashankkeeseen. Onhan julkisuudessa kerrottu, kuinka hän sekä entinen kaupunginjohtaja Timo E. Korva ja entinen tekninen johtaja Pekka Koskenranta ovat erinäisten yhtiöiden kautta vauhdittamassa uuden tehtaan perustamista Kemijärvelle.”

Boreal Bioref Oy:llä ei ole tarkoitustakaan rakentaa tehdasta, ei myöskään olla toimijana itse tehtaan toiminnassa. Se aikoo siis myydä luvituksen jälkeen suunnitelmansa, joka asiantuntijoiden mukaan ei ole tätä päivää. Se uskoo saavansa luonnollisesti hyvän hinnan kiinalaiselta osapuolelta.

Tilinpäätöstiedoista löytyy mielenkiintoisia tietoja ja huomiota herättää se, että yhtiöllä on paljon velkaa ja rahan tarve siis huutava.

Boreal Bioref Oy

Tilinpäätös

Y 2749986-8 30.6.2018

Hallituksen ehdotus jakokelpoisen vapaan oman pääoman käytöstä

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 30.6.2018

*Edellisten tilikausien voitto -36.853,28
Tilikauden voitto -183.130,09
Sijoitettu vapaa oma pääoma 500.000,00
Vapaa oma pääoma yhteensä 280.016,63
Kehittämismenot -1.551.186,86
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma yhteensä -1.271,170,23
Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.*

Pääomalainojen pääasialliset lainaehdot ja lainoille kertynyt kuluksi kirjaamaton korko

Pääomalainat

Pitkäaikaiset pääomalainat 2.950.000,00

Ehdot-

Pääomalaina täyttää OYL 12 luvun ehdot. Siltä osin kuin lainan tai koron takaisinmaksuehdot poikkeavat osakeyhtiölain yhtiöoikeudeliisesti pakottavista takaisinmaksu- yms. ehdoista, sovelletaan lainaan ja korkoon osakeyhtiölain pääomalainaa koskevia määräyksiä. Lainan pääomalle maksetaan 50% vuotuista korkoa nostopäivästä lukien. Lisäksi maksetaan 15%:n vuotuista viivästyskorkoa 1.1.2019 lukien maksupäivään saakka. Lainapääoma ja korko erääntyvät maksettavaksi yhdessä erässä, kun yhtiöön tehdään vähintään 6 miljoonan euron oma pääomaehtoinen sijoitus, viimeistään 31.12.2018. Velallinen ei saa antaa vakuutta lainan pääoman tai sen koron maksamisesta.

Ote tilintarkastuskertomuksesta osoittaa merkittävää riskiä yhtiön talouden kannalta ja ilmentää painostavan kiireen syytä, jollaista ei vastuullisen toimijan kuulu osoittaa ympäristöuhkia sisältävällä toimialalla.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvä olennainen epävarmuus

*Haluamme kiinnittää huomiota tilinpäätöksen liitetietojen kohtaan Ralioituksen riittävyys ja riskit, jonka mukaan yhtiö ei ole vielä allekirjoittanut varsinaista sopimusta investointinsa rahoittamiseksi. **Tämä seikka osoittaa sellaista olennaista epävarmuutta, joka saattaa antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa.** Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.*

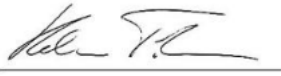
VAATIMUS

Vaadimme Vaasan hallinto-oikeutta peruuttamaan PSAVI:n myöntämän Kemijärven vesi ja lämpö Oy:n toiminnanaloitusluvan Patojärvellä koskien Boreal Bioref Oy:n hankkeen vaatimaa vesijohdon siirtoa. Veronmaksajien rahoja ei tule käyttää tällä tavalla yksityisen yrityksen eduksi.

Koko lupaprosessi on kyseenalaisesti hoidettu viranomaistenkin taholta kaikilla tasoilla vain ja ainoastaan tukemalla hakijan etua ja lupaprosessi tulisi keskeyttää välittömästi.

Kemijärvellä 1.4.2019

Kunnioittaen

Helena Tiihonen
asianosainen
yleislääketieteen erikoislääkäri
Metsonpirtti-palstan osaomistaja Kemijärven Kaisanlahden rannalla
Vuotoksen Voima Oy:n hallituksen puheenjohtaja

ja

Hannaliisa Sutinen
asianosainen
Kiinteistön osaomistaja

Liite:

Boreal Bioref Oy:n Tilinpäätöksen rekisteröintiote